

**ХҮНС ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, БАРИЛГА УГСРАЛТ, ХУДАЛДАА ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ
"ХӨВСГӨЛ ХҮНС"ХК-ИЙН 2017 ОНЫ ҮЙЛ
АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН**

2017 онд “Хөвсгөл Хүнс”ХК нь Талх гурилан боов, жимс жимсгэний өтгөрүүлсэн шүүс вариань , ургамлын цай, сүүн ааруул, нөөшилсөн бүтээгдэхүүн, архи үйлдвэрлэлийн гэсэн үндсэн гол нэрийн хүнсний бүтээгдэхүүнийг үйлдвэрлэн хөдөлмөрчдийн хэрэгцээнд нийлүүлсэн байна. Үүнд:

- Талх – 18293 кг
- Нарийн боов-55592 кг
- Варень – 1482 кг
- Чихэр – 2146 кг
- Хэрчсэн гурил -110 кг
- Жимсний шүүс-7036 л
- Загас -3862 кг
- Архи – 38825 л
- Үзэмний шүүс, цай – 9729,8 литрийг үйлдвэрлэсэн байна.

“Хөвсгөл Хүнс”ХК нь 42 ажилчин албан хаагчтай 2017 онд ажилчдын тоогоо бууруулаагүй хадгалж, шинээр 4 хүний ажлын байр бий болгосон байна.

2017 онд “Хөвсгөл Хүнс”ХК нь Талх нарийн боовны үйлдвэрлэлийн технологийн шинэчлэлт хийх /орц жорын сонголт /норм, түүхий эд материалын хүнсний нэмэлт, чанарын сайжруулалтыг иж бүрнээр хэрэгжүүлэх ажлыг эхлүүлж нарийн боовны сав баглаа боодлыг шинэчлэн сайжруулж бүтээгдэхүүний нэр төрлийг олшруулж шинээр торт нандин бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийг сэргээн ажиллуулж байна.

Нөөшилсөн бүтээгдэхүүний нэр төрлийг нэмэгдүүлэх нөөшилсөн бүтээгдэхүүний цехийн ашиглалтын түвшинг нэмэгдүүлж /мах нөөшлөх, ногоо нөөшлөх, хатаах, савлах, утах/ гэх мэт бүтээгдэхүүнийг үйлдвэрлэж, сав баглаа боодлыг асуудлыг шийдвэрлэх шатандаа явж байна.

Сүү цагаан идээ, байгалын баялаг ашиглах экологийн цэвэр хүнс үйлдвэрлэлийн хэмжээг нэмэгдүүлэх, үйлдвэрлэлийн технологийн арга ажиллагааг боловсронгуй болгох зорилтын хүрээнд, уламжлалт сүү цагаан идээний цехийн үйл ажиллагаа мөн зайрмагийн үйлдвэрлэлийг ажиллуулж байна.

2017 онд манай компани Архи үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагааг сэргээж хэрэглэгчийн хэрэгцээнд нийлүүлж байна.

Мөн 2017 онд шинээр далай ээж цэвэр усны үйлдвэрийг ашиглалтад оруулаад байна.

ХҮНС ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, БАРИЛГА УГСРАЛТ, ХУДАЛДАА ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ "ХӨВСГӨЛ ХҮНС"ХК-ИЙН 2018 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

“Хөвсгөл Хүнс”ХКомпани 2018 онд дараах төлөвлөгөө, зорилтуудыг дэвшүүлж байна. Үүнд:

1. Үйлдвэрлэлийн чанарын хяналтыг сайжруулах, дотоод хяналтын тогтолцоог нарийн зохион байгуулалтад оруулж, тусгай журманд оруулах.
2. Бүтээгдэхүүний сав баглаа боодлыг шинэчлэх сайжруулах шинэ өнгө төрхийг бий болгож, багцын бүтээгдэхүүн гаргах.
3. Талх нарийн боовны үйлдвэрлэлийн технологийн шинэчлэлт хийх /орц жорын сонголт /норм, түүхий эд материалын хүнсний нэмэлт, чанарын сайжруулалтыг иж бүрнээр хэрэгжүүлнэ.
4. Нөөшилсөн бүтээгдэхүүний нэр төрлийг нэмэгдүүлэх нөөшилсөн бүтээгдэхүүний цехийн ашиглалтын түвшинг нэмэгдүүлэх /мах нөөшлөх, ногоо нөөшлөх, хатаах, савлах, утах/ гэх мэт.
5. Сүү цагаан идээ, байгалын баялаг ашиглах экологийн цэвэр хүнс үйлдвэрлэлийн хэмжээг нэмэгдүүлэх, үйлдвэрлэлийн технологийн арга ажиллагааг боловсронгуй болгох арга хэмжээ авна.
6. Шинэ нэр төрлийн бүтээгдэхүүнийг зах зээлд таниулах бүх талын арга хэмжээг шат дараатай зохион байгуулах
7. Талх нарийн боовны цехийн үйлдвэрлэл борлуулалтыг Хөвсгөл аймгийн зах зээлд шинэ шатанд гаргах
8. Компанийн гол нэрийн брэнд бүтээгдэхүүнүүдийг Монгол улсын зах зээлд гаргах

ХҮНС ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, БАРИЛГА УГСРАЛТ, ХУДАЛДАА ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ "ХӨВСГӨЛ ХҮНС"ХК-НИЙ ХЯНАН ШАЛГАХ ЗӨВЛӨЛИЙН ТАЙЛАН ДҮГНЭЛТ

Тус компани нь 2017 оны 12-р сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болгон санхүүгийн байдлын тайлан, дэлгэрэнгүй орлогын тайлан, өмчийн өөрчлөлтийн тайлан, мөнгөн гүйлгээний тайлан тэнцлээ олон улсын стандарт болон мөрдөж байгаа хууль тогтоомжийн дагуу бэлтгэн толилуулж, хараат бус аудитын итгэмжлэгдсэн байгууллага "Ньюбаланс-Аудит" ХХК-иар хянуулан баталгаажуулсан байна. Компанийн удирдлага, санхүүгийн үйл ажиллагаа нь борлуулалтын орлогыг зохих түвшинд нэмэгдүүлэх, өртөг зардлаа хямдруулах, үйл ажиллагааны зардлаа зохих түвшинд байлгах, өр төлбөрөө бууруулах зэрэгт үйл ажиллагаагаа чиглүүлж ажилласан байна.

Хүнс үйлдвэрлэл, барилга угсралт, худалдаа үйлчилгээний "Хөвсгөл Хүнс" ХК-ийн 2017 оны үйл ажиллагааг үзэж танилцахын зэрэгцээ жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, бусад холбогдох дотоод тайлан мэдээнд үндэслэн тайлант жилийн үйл ажиллагааны үр дүн, санхүүгийн байдалд үнэлэлт өгвөл:

Нэг. Үйл ажиллагааны үр дүнгийн талаар

Компанийн 2016, 2017 оны орлогын тайлангийн үзүүлэлтээс зэрэгцүүлэн үзвэл:
/сая.төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх жил	Тайлант жил	Өсөлт /бууралт/
Борлуулалт	352.0	806.9	(454.9)
Борлуулалтын хөнгөлөлт	-		-
Цэвэр борлуулалт	352.0	806.9	(454.9)
Борлуулсан бүтээгдэхүүний өртөг	257.9	636.6	(378.7)
Нийт ашиг	94.1	170.3	(76.2)
Үйл ажиллагааны зардал	93.6	162.6	(69.0)
Үйл ажиллагааны ашиг /алдагдал/	0.447	7.6	(0.257)
Үндсэн бус үйл ажиллагааны ашиг /алдагдал/			
Татвар төлөхийн өмнөх ашиг /алдагдал/	0.447	7.6	(0.257)
Орлогын татварын зардал	0.045		(0.025)
Цэвэр ашиг, алдагдал	0.403	6.8	(0.231)

Үйл ажиллагааны үр дүнгийн үзүүлэлтүүд болох борлуулалтын орлого 2017 онд өмнөх онтой харьцуулахад 454.9 сая төгрөгийн буюу 43.6%-ийн өсөлттэй байна. Хүнс үйлдвэрлэл, барилга угсралт, үйлдвэрлэл үйлчилгээний "Хөвсгөл Хүнс"ХК нь 2017 оны 2-р сараас Архин цех үйл ажиллагаагаа жигдэрч борлуулалтын орлого өссөн байна. Үйл ажиллагааны зардлыг авч үзвэл 69 сая буюу 55,2%-иар бүтцийн хувьд бүхэлдээ өссөн байна. 2016 онд үндсэн үйл ажиллагаа цэвэр ашиг 0,403 сая төгрөгийн ашигтай байсан бол тайлант онд 6,8 сая төгрөгийн ашигтай гэсэн үзүүлэлтэй байна. Дээрхи бүх нөлөөллийн улмаас борлуулалтын орлого өсч 2017 онд цэвэр ашгийн хэмжээ 6,4 сая төгрөгөөр өсөлттэй гарчээ.

Хоёр. Санхүүгийн байдлын талаар

Компанийн 2016, 2017 оны хөрөнгө, эх үүсвэрийн тэнцлийн үзүүлэлтээс зэрэгцүүлэн үзвэл:

/сая.төгрөгөөр/

Хөрөнгө, өр төлбөрийн үзүүлэлтүүд	2016 он	2017 он	Өсөлт/ бууралт
Эргэлтийн хөрөнгө	393,5	407,5	(14)
Эргэлтийн бус хөрөнгө	203.1	187,0	(-16,1)
Нийт хөрөнгийн дүн	596.6	594,5	(2,1)
Богино хугацаат өр төлбөр	330.7	321,8	(8,9)
Урт хугацаат өр төлбөр	0	0	0
Эзэмшигчдийн өмчийн дүн	265.8	272,7	(6,9)
Өр төлбөр, эзэмшигчийн өмчийн дүн	596.6	594,5	(2,1)

2017 онд эргэлтийн хөрөнгийн дүн 14 сая төгрөгийн өсөлттэй байгаа нь ,дансны авлага өсч,бараа материал бэлэн бүтээгдэхүүний үлдэгдэл мөн түүнтэй адилтгах хөрөнгө буурсан байна. Тайлант оны хувьд нийт хөрөнгийн 68,5% нь эргэлтийн хөрөнгө, үлдэж буй 31,5% нь эргэлтийн бус хөрөнгө байна. Эргэлтийн бус хөрөнгө 16,1 сая төгрөгөөр буурч байгаа нь тайлант оны элэгдлийн дүнгээр буурч харагдаж байна.